

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2013. NOVEMBER XXIV. ÉVFOLYAM 21. SZÁM

Öregség

Valljuk be, hogy az öregségről nem szívesen beszélünk. Hajlamosak vagyunk amolyan tabutémának tekinteni, amelyet elhallgatunk, elkerülünk és tiltakozunk ellene. Ha mégis elérkezik ez a kor, vele „a nem szeretett napok” (Préd 12,3), felsóhajtunk, keserűen fogadjuk, lázadunk, belekeseredünk vagy megadással fogadjuk. A mindenkori ember: nő és férfi egyaránt, hivatlan, kellemetlen „vendégnek” tekinti. A bennünk levő vitalitás diktálja ezt a tiltakozást az örök fiatalság vágyával, igényével. Igyekszünk az öregség látszatát is elkerülni, jeleit a modern kozmetikai szerek használatával eltüntetni, vagy befelé fordulással, önfegyelemmel uralkodni felette. Minden próbálkozás sokszor haszontalan, eredménytelen, mert az öregség jövetele megállíthatatlan. Nem tudjuk feltartóztatni, mindenkihez elérkezik, akár akarjuk, akár nem. Ezért nagyon józanul, a hit szemüvegén át kell néznünk életünknek ezt a szakaszát a jövő távlatában.

A földi testben megélt életünk alaptörvénye a fejlődés. Ez a fejlődés az érett felnőtt korban tetőzik, éri el csúcspontját, az öregség idején pedig életfunkcióink lassulnak, „pihennek”. Tehát az öregség az egészséges élet tartozéka, éppen olyan időszak, mint a gyermekkor, az ifjúság ideje, vagy az érett felnőtt kor. Egész szervezetünk, testi-lelki-szellemi létünk fejlődik, naponként gyarapodik, teljesedik. A satnya, silány, fattyú egyed nem öregszik, mert idő előtt kímül a növény és állatvilágban egyaránt. Az öregség, ebben az értelemben tehát, beteljesedést, beérést, aratást jelent. Az öregség a gyümölcstermés korszaka, a „hozam” megjelenése. Most látszik meg igazán, hogy amit vetett az ember egy életen át, azt aratja. Ez a beteljesedés azonban nem a tragikus vég, hanem az életre teremtett ember létformájának személyek szerinti változata, amely mögött a Teremtő, az élet Istene áll, és rendelkezik az ember felől. Ezt az állapotot, az őszövetségi bizonyágtétel szemléletesen fejezi ki, amikor azt közli, hogy az öreg „betelt az étellel” és azután „elment a minden földinek útján”, mint az ősatyák, Mózes, Józsué, Jób és a többiek. Ez az „elmenetel” elővételezi a „megérkezést” az atyai házba.

Ez a látás egyre inkább az élet Urára, kegyelmes Istenünkre emeli tekintetünket. Az élet az Ő ajándéka, mi pedig hatalmának és atyai szeretetének megajándékozottjai va-

„Az öregség a gyümölcstermés korszaka”

gyunk. Akár éljünk, akár haljunk, az övéi vagyunk. Ebben a szemléletben másképpen látjuk az öregség elérését és minden megnyilvánulását. Az öregség: kegyelmi idő, amely hálaadásra, köszönetünk kifejezésére és ez által örvendezésre indít. Így egészen másként látjuk a homályosodó látásunkat, gyengülő hallásunkat, az ingadozó vérnyomást, szívünk aritmiáját, bizonytalanokodó járásunkat, memóriánk olykori kihagyását, a csökkent munkaképességet, a dermesztő magányt, a társtalanságot, a modern élet jelenségei iránti fogékonyság hiányát. A befele fordulás természetes, de annál sürgetőbb az eltelt élet számbavétele. Így lesz az öregség Isten előtti elcsendesedés ideje, szembesülés

ESZENEINÉ SZÉLES MÁRIA
FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Kicsoda vagyok én?

Áldott alkalom együtt virrasztva közösen keresni a címbeli kérdésre a feleletet. Megannyi áldás, ha önazonosságunk ismerveit felidézük, és rendre hálás szívvel újból leltárba vesszük, mint örök értékeket, amiket azért becsülünk meg, mert ezek által vagyunk, akiknek lennünk kell. Teremtőnknek soha sem fogjuk emberi mértékkel mérve sem tisztességesen megköszönni, hogy magyarként, keresztyénként, reformátusként ajándékozott bennünket a világnak. Soha sem fog megtelni lelkünk hálával annyira, hogy igazán ki tudnánk fejezni örömünket anyanyelvünkért, szülőföldünkért, a családjáért, ahova helyezett bennünket. Alig jut eszünkbe, hogy nevünket, melyen nemcsak megkülönböztetjük egymást, hanem általa Isten is ismer minket, mennyei adományként eldobhatatlan kincsként kaptuk.

Ha mindezek birtokában vagyunk, ha aránylag hűséges sáfárokként gondozzuk is ezeket az igazgyöngyöket, akkor is érdemes többször is visszatérni a kicsoda vagyok én kérdésre, mint a lét örök témájához, és újból átgondolni a bennünk erre kialakult választ, hogy megint imádságos meditációban a feleletet megfogalmazhassuk.

Dávid ifjú korában Saulnak tette fel a kérdést, amikor az leányát Mérabot feleségül kívánta adni hozzá. „Kicsoda vagyok én, mi az én életem és apám családja Izraelben, hogy veje legyek a királynak?” (2Sám 18,18) Dávid nem kapott választ Saultól. A hivatalban lévő király megkerüli a feleletet. Egyfelől, mert terhére van a Dávidot azonosító jellemzőket csokorba szedni, másfelől, valahol érzi tudatlanságának szégyellhető, ugyanakkor eltagadhatatlan bizonyítékainak terhét. Vigyük Isten elé mi is hiányos önismeretünket, a testvér megismerésének fogyatékoságát, valamint a tőlünk különböző emberek elfogadásának vagy eltaszításának kérdését. Legyen lelki kívánságunk az, hogy min-

CSÜRY ISTVÁN püspök
FOLYTATÁSA A 3. OLDALON

Hiszem és vallom /2. Szolgálat a szórványért /3. Olvasói véleményalkotás /4.

A Lélek csendje

„Könnyekre fakadt Jézus.” (Jn 11,35)

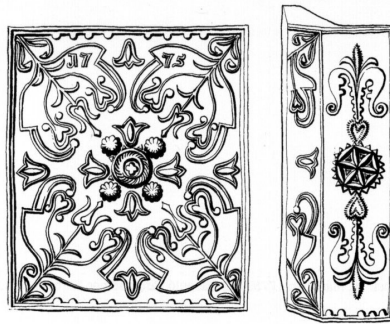
Jézus a bethániai gyászolókhöz érkezik. Mária és Márta Lázárt testvérükként siratják, mások az ismerőst, a rokont, a helybélit siratják. Jézus mély fájdalmat talál, a lélek remegésének sírását. Látja a mulandóság és enyészet hatalma felett tehetetlen, fájdalomtól kiszolgáltatott gyászolókat. Jézus nem azért kezd el sírni, mert másokat is sírni lát, mert a környezet hangulata befolyásolja, hanem azért, mert fájdalmát másoktól nem tudja és nem is akarja elrejtteni. Az ő könnyekre fakadása tulajdon fájdalomának jele, egész valója beleremeg a halál miatti lelki sebbe. Fáj neki, hogy akit szeret, a halálé.

Minden, ami az embernek fáj, neki is fáj, ami nekünk veszteség, hiány az neki is. Ő az, aki minden emberi fájdalomunkban részvétellel áll mellettünk, legyen az gyász, betegség vagy szerencsétlenség. Könnyezik velünk és értünk is.

A sírás nem a gyengeség jele, hanem a szereteté. Akit igazán szeretsz és elválsz tőle, azt megsiratod, nem csak a búcsúzást tőle, de őt magát, hisz az ő szeretete hiányozni fog, s te sem tudod már neki azt a szeretetet továbbadni, amit eddig adtál vagy adhattál volna.

„Egybegyűjtik azért a papifejedelmek és a farizeusok a főtáncot, és mondánák: Mit cselekedjünk? mert ez az ember sok csodát mivel.” (Jn 11,47)

Jézus legnagyobb ellenfelei, ellenségei az akkori zsidó egyházi vezetők voltak, a zsidó papokból, farizeusokból álló főtánc. Azt olvashatjuk róluk, hogy rémülettel, gyűlölettel teli szívvel gyűltek össze, hogy elhatarozzák, mit cselekedjenek azért, hogy Jézus munkájában megállítsák. Őket fájoan érintette az, hogy az Ő tekintélye egyre nőtt a nép előtt, egyre többen követték Őt, ám az ő népszerűségük nem növekedett.

Dr. Kós Károly rajza

Kós Károly: Korondi csempék

A főtánc azért gyűlölte Jézust, mert ahol Ő megjelent, minden a helyére került, ha kellett, csodák által. Jézus megjelenése a mi életünkben is nagy változásokat hoz, minden a helyére kerül, s ezt Ő a mi örök életünkért teszi. A szerinte való változástól nem kell félni, nem kell az Ő rendjét elkerülni, fogadjuk el az Ő újítását.

Vedd észre a csodákat, amit azért tett veled, hogy rend legyen lelkedben, életedben, hitedben megerősödj, még tisztább és nagyobb lélekkel kövesd Őt, szolgálj Őt.

Az irigység nem jó tanácsadó. Örülni kell annak, ha Jézus tekintélye nő emberek, közösségek életében. Ne rombold Jézus tekintélyét. Ő az Úr, ha Tőle kaptál pozíciót, hatalmat, nem önmagadért kaptad, hanem azért, hogy így Őt és a közjót szolgálj.

„Vacsorát készítének azért ott neki, és Márta szolgál vala fel, Lázár pedig egy vala azok közül, akik együtt ülnek vala övele.” (Jn 12,2)

Az előző fejezet azzal zárult, hogy a főhatóság parancsot adott arra, hogy Páska ünnepén fogják el Jézust. Ellenségeskedés, gyűlölet forrt Jézus körül Jeruzsálemben, de Bethániában volt egy otthon, volt egy hely, ahol Jézus védtelt volt, ahol őszintén szerették.

Jézus Bethániában tanítványi és baráti körben vacsorázott, meghitten, Lázárék háza tele volt békességgel, hálás szeretettel, bensőséges együttéléssel. A lakóknak szükségük volt Krisztus jelenlétére, de Jézus is jól érezte magát itt, neki is szüksége volt barátaira, lelki társaira, a velük való szeretetteljes és bizalommal teli együttélésre.

Ebben a világban igyekezzünk egy olyan otthont kialakítani, ahol krisztusi védelem, béke és szeretet uralkodik, s akkor jöhet bármilyen veszély, van erőnk elhordozni, legyőzni minden gonosztságot. Kérjük Isten segítségét, hogy házunk mások számára is Bethániává váljon.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Szitok és eskü

Mi magyarok messzeföldön híresek vagyunk az izes és színes nyelvkeszletünkről, de sajnos ez alól nem tesz kivételt a káromkodási „kultúránk” sem. Nem véletlenül, hisz a legkorábbi írásban is fennmaradt magyar szitkozódás az 1458-ból való Dubnici Krónikában található, ami egy 1370 körül íródott eredeti után készült. Hogy azóta még hányszor került feljegyzésre „veretes” magyar beszéd, az most nem tartozik ide. Am annál inkább az, hogy milyen formában emlegethetjük Teremtőnk nevét, és mitől kell óvakodnunk, hogy ne legyünk szabálysértők abban, amit Isten parancsolatban szabályoz nekünk.

A *Heidelbergi Káté* 99. kérdés-felelete így szól: Mit követel Isten a harmadik parancsolatban? Azt, hogy nemcsak átkozódással vagy hamis esküvéssel, de még szükségtelen esküdözéssel se káromoljuk Isten nevét, se tisztelenül ne említsük; se ezekben a rettenetes bűnökben még csak elhallgatással vagy eltűréssel se vegyünk részt, hanem Isten szentséges nevét félelemmel és hódolattal

említsük avégből, hogy a mi igaz vallás-tételünkkel, segítségül hívásunkkal és minden beszédünkkel és cselekedetünkkel őt magasztaljuk.

A parancsolat lényege: Isten nevét megvetéssel ne említsük, és tisztelenül meg ne sértsük! Ugyanakkor célja: Isten nevének fensége a legszentebb legyen előttünk!

Az egyiptomi születésű ortodox görög keresztény Vassula Ryden 1990-ben Rhodoszon a következő isteni üzenetet tette közzé: „Szent Nevetem ma kevély nemzettek támadják, olyanok, akikkel semmi dolgom sincs. Szájuk istenkáromlással van tele, és készek másoknak hízelegni, amikor alantak előnyük megkívánja. Káromolják Szent Nevetem, amikor vitába kezdenek. Becsmérik istenségemet és szentségemet. Éppen azok veszik hiába a Nevetem, akik ma Egyházamban működnek, de a vadállat körül ólalkodnak, és törvényem ismeretével kérkednek. Ők azok, akik bezárják az emberek előtt a mennyország ajtaját. Ők maguk sem mennek be, és

másokat sem engednek be, akik pedig szívesen bemennének...” Ha elolvassuk a fenti idézetet és elgondolkodunk azon, hogy mennyire igaz ez ma (is), megdöbbenő lesz a bevallás. Pedig Isten azt kéri tőlünk, keresztényektől, hogy ne káromoljuk az Ő nevét. Amúgy, ha azt mondjuk, mi nem vagyok érintettek ebben, akkor hogy lehet, hogy mikor más szitkozódik, mi elhallgatással vagy eltűréssel éljük meg? Nem az lenne a feladatunk, hogy nevérol vallást tegyünk, és másokat is megnyerjünk Neki?

Több mint ezer évvel ezelőtt már esküt tettünk és elköteleztük magunk iránta. Kálvin szerint „az eskü nem más, mint Isten tanú hívása állításunk igazságának megerősítésére. Nem kis gyalázat az Úr ellen, ha az ember hamisan esküszik nevére. Mert miye marad meg Istennek, ha megfosztjuk Őt igazságától? Akkor megszűnik Isten lenni. Pedig biztosan megfosztjuk igazságától, amikor a hamisság helyeslőjévé és támogatójává tesszük Őt.”

Ez ennek a parancsolatnak a végcélja, ami Isten nevét fenségessé és szentté teszi előttünk mindenkor.

ORBÁN LEVENTE

Szolgálat a szórványért

A mozgalom kezdeményezője Benkei Ildikó, a Kossuth rádió szerkesztője, munkatársai lelkes tanárok. Munkájuk helyi támogatói a Partiumban szolgáló lelkészek, pedagógusok

Szeptember harmadik hétvégéjén vettünk részt a Vasárnapi Iskola Alapítvány Összertartozás elnevezésű tanévnyitó rendezvényén Felsőháromban. Az Alapítvány több mint nyolc éve kezdte meg önkéntes szolgálatát a Partiumban és Erdélyben, s mára már a Felvidéken, Kárpátalján és a Délvidéken is jelen vagyunk.

S mi is a Vasárnapi Iskola Alapítvány? Havonta egy szombaton, és ha igény van rá, vasárnap is a szórványban élő magyar gyerekekhez utazunk és tartunk számukra foglalkozásokat. Szándékosan nem használom a tanítás szót, hiszen nem az iskolákban megszokott módon zajlanak ezek a foglalkozások. Minden esetben igyekszünk a gyerekek magyar irodalmi, történelmi ismereteit bővíteni, beszélgetünk nemzeti és egyházi ünnepeinkről, néphagyományainkról. Természetesen mindezt játékos, kötetlen formában, hogy így is kedvet csináljunk a gyerekeknek a vasárnapi iskolában való részvételhez. Ezek az alkalmon figyelünk arra, hogy a gyerekek használják a magyar nyelvet, olvassanak, írjanak, beszéljenek magyarul. A délután további részében kreatív, kézműves foglalkozásokat tartunk. A kisebbeknek magyar népmeséket, mondákat olvasunk, amiket lerajzolhatnak a gyerekek. A nagyobbakkal hajtogatunk, ragasztunk, de igen népszerű program a gyöngyfűzés, fűszkodás, koronázás is.

Legfőbb célunk, hogy megtartsuk ezeket a gyerekeket magyarnak, megérezzék, hogy értékes múltjuk van, amire büszkék lehetnek, érezzék velük, hogy testvérek vagyunk. S így bátran merjék vállalni magyarságukat, hitüket.

Az anyaországból Békéscsabáról, Debrecenből, Karcagról, Jánoshidáról, Szentendréről, Püspökladányból rendszeresen 50 pedagógus indul el a határ túoldalán lévő 20

település gyermekeihez szolgálni. Általában a helyi református lelkészek segítik a munkánkat, ők azok, akik hívogatják a gyerekeket, helyet biztosítanak a foglalkozásoknak és a téli időszakban fűtött helyiségről is gondoskodnak. A lelkészek mellett néhány faluban helyi család vagy tanító néni is segíti a munkánkat, hiszen ők is a szívükön viselik a helyi közösségek megmaradását.

Felsőháromban a határon túlra kijáró önkéntes pedagógusok beszámoltak az elmúlt év foglalkozásairól, a nagy sikerű nyári táborokról. Nagyon jó volt látni a képes, vetített beszámolókon önfeledten játszó, mosolygó gyerekeket. Örömmel és nem kis büszkeséggel osztottuk meg egymással sikereinket, hogy egy-egy gyermek már jobban, szebben beszél, ír, olvas magyarul, ismét többen mentek magyar középiskolába továbbtanulni.

A megbeszélésen a Tiszáninneri Egyházkerület egyik iskolájának képviselője is jelen volt, azzal a szándékkal, hogy Miskolcon, Hevesen is szerveződjének a jövőben önkéntes pedagógusokból álló vasárnapi iskolás csapatok.

A szakmai beszámoló után Lillafüreddel és környékével ismerkedhettünk meg. Ez lehetőséget biztosított kötetlen beszélgetésre, tapasztalatcserére, ismerkedésre. A vasárnapi reggeli áhítatot a Bükk hegységben, a limpiászi keresztelnél *Vetési László* lelkész, az erdélyi református egyház szórványügyi előadója tartotta, aki Jézus megdicsőüléséről beszélt. A közös imádság és éneklés után lefelé jövet úgy éreztük, hogy nem csak ott a hegyen voltunk együtt Jézussal, hanem vele együtt jövünk le a hegyről, és így az Ő Szent Lelkének segítségével tudjuk elkezdni a következő tanévet és tudunk szolgálni a szórványban élőkért.

NAGY ÉVA, karcagi önkéntes pedagógus

HETEDIK KÜRTSZÓ

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

den, ami jó növekedjen, minden, ami javítandó, javuljon, de minden pusztuljon, ami Isten ellen hangolja az embert.

Szó szerint a címbe kérdést Mózes is feltette egyenesen Istennek (2Móz 3,11-12). A kapott válasz össze sem hasonlítható a „sauli megoldással”. Isten nemcsak Mózes népének ismeretéről szólt, hanem annak történelme látásáról. Nemcsak hallja a nyomorúságban fakadó segélykiáltást, hanem cselekvésre szánta el magát. Mózes aggodalommal teli kérdésére a válaszadó szélesíti az ismeret lehetőségét. Istenismeret, önismeret, világszemlélet és stratégiai mozgáster tekintetében félreérthetetlen adatokkal gazdagodik.

Az önmagát nemzetének ajándékozó Isten jelentkezik a szabadítás hajnalán. A hitvallásnak nemcsak történelmileg datálható évfordulós jelentőségét kell megköszönnünk, hanem annak a páratlan szeretetnek az üzenetét, hogy Isten elfogadja, hogy Urunknak tekintsük, és hitvallókként megszólítsuk Őt, még mindig ingyen kegyelemből. „Veled vagyok”, halljuk Mózesrel együtt. Isten kitüntet azzal, hogy kijelöl engem és téged a tömegeből. Bizonyára sokan vannak még, de mi magunkra nézve biztosan Vele! Nem lehetünk más, mint az Ővéi. Mi vagyunk a felöltötött tékozlók, már nem lehet szakadt a ruhánk, és nem lehet szakadt a lelkünk. A példánkat nem kereshetjük a bódultságból szabadulni nem vágyók között, amikor a jőzanság és viláosság útját nyertük el. A hívó ember a világot minden nyomorúságával együtt annak látja, mint amibe maga Isten küldi el az Ő követőit, akik éppen mi is vagyunk. A világ rossz ugyan, de mi is benne élünk, és állapotát éppen általunk akarja javítani Krisztus követésében. Mózes nagyon büszke lehetne, hogy mekkora kiváltsága lett, de jól érzékeli, hogy vele Isten akarata működik, és a szülőföld visszafoglalása az Úrral való találkozás csodája, ahol a szabadság kiteljesedik.

Isten megajándékozta a mai embert Önmagával, így lesz az ördögi ítéletes és a mennyei tündökletes. Megajándékoz anyagiabb önmagunkkal, hogy a sátáni rész pusztuljon. Közelebb állítja a távolba szakadókat, hogy testvér és otthon újból kívánatos vonzást jelentsen. Ellát erővel, hogy hitvalló örömmel tudjuk hirdetni az eljövendő új világot, amit egyre többen kívánunk és építünk.

Kérem Isten, hogy egyesítsen bennünket lélekben ez esztendő ifjúsági imaéjében, hogy fohászuk meghallgatásra találjon, és hogy velünk többen legyenek Krisztus követői a jövőben, a Szentlélek munkája által.

A békeesség kötelékében.

(Köszöntő az október 4-én tartott Kárpát-medencei ifjúsági imaéjéhez.)

HARANGSZÓ – AHOGY AZ OLVASÓ LÁTJA

Értékjelző véleményalkotás

Kedves Olvasóink! Lapunk összevont, 16 oldalas, színes augusztusi számához úgynevezett visszajelző lapot mellékelünk, megteremtve a lehetőséget annak, hogy a legilletékesebbek, azaz önök is elmondhassák véleményüket, ötleteiket a 24. évfolyamában járó református újsággal, annak témáival, rovataival és a rendkívülinek számító színes augusztusi számmal kapcsolatban. Ez utóbbi történeti eseménynek számít a lap életében, hiszen a kiadó, vagyis az Egyházkerület vállalásának köszönhetően első alkalommal jelent meg ilyen vonzó, színes arculattal az újság.

A több tucat, szerkesztőségünkbe postán, e-mail-ben és személyesen eljuttatott visszajelzés legfőbb értéke talán éppen abban áll, hogy a lap iránti őszinte és hűséges elkötelezettség mutatkozik meg bennük, mindenféle ellenérdekeltségtől mentesen. Ez az olvasói elkötelezettség teszi hi-telessé a beérkezett véleményeket, melyekből az alábbiakban szemlélünk.

A legtöbb véleményalkotó első helyen és kedvencei között említi *A Lélek csendje* rovatot. Nem véletlenül, hiszen a rovat egyik fő erőssége a folyamatosság: immár tizenhét éve végzi ezt az elkötelezettséget, odaszánást igénylő szolgálatot *Balászné Kiss Csilla*, érmihályfalvai lelkész. S mint az olvasói visszajelzésekből is kitéjük: az Ige, az üzenet célba ér. „Külön feltöltődés a sok lélektől-lélekig szóló prédikáció”. (*Veres Piroska*) A domokosi *Molnár Mária* és az érendrédi *Sike István*, aki a lap alapításától kezdve olvasónk, nagyobb terjedelemben szeretné olvasni kedvenc rovatát. Utóbbi, másokkal egyetemben a lap sűrűbb, heti megjelenését javasolja. Gyors szerkesztői reagálás: *A Lélek csendje* rovat, a kátémagyarázat-sorozat befejezését követően, várhatóan 2014 őszétől ismét egész oldalon jelenik meg, egy-egy vers és képanyag társaságában.

A második legnépszerűbb rovat – *Hetedik kürtszó* – is a folyamatosságra épít. Az évek során számos egyházi közszereplő kapott már lehetőséget, a lap tulajdonképpeni vezércikkében, súlypontos témákban megszólalni.

Lakatos Nella nagybánya-óvárosi presbiter, aki lapunknak nemcsak olvasója, de számos érdekes és hiánypótló írást közölt már a Harangszóban, kiemeli a presbiteri munkával, feladattal kapcsolatos írások jelenlétét. A margittai *Kálmány Anna* kezdettől fogva olvasónk, sajnálatosnak tartja, hogy nem minden presbiter olvassa lapunkat. Katalini olvasónk meg egyenesen sokallja a presbiteri tisztségre szánt terjedelmet, de számos kedvenc rovatát is felsorolja. Az elkötelezett presbiteri szolgálatról is kaptunk híradást: *Nagy Ferencz* vasárnaponként a lap terjesztését is elősegíti gyülekezetében.

A színes augusztusi lapszám is sokak tetszését elnyerte, például a biharszentjánosi

Major Zoltánét, míg a Szatmár megyei *Bartos* család szívesen forgatna ilyen lapszámot a jövőben is. Kellemes meglepetésként élte meg a lapszámot nagyváradi-réti olvasónk, melyet tartalmilag is változatosnak értékel.

Pozitívan nyilatkozik a kórusmozgalomról megjelent cikkekről a kolozsvári *Rozsnyai László*, külön is kiemelve a felvidéki vendégoldal egyik írását (Somogyi Alfréd: Református magyar vagy magyar református vagyok. Harangszó, 2013/15-16.) Többen jelezték, hogy örülnek a szép, igényes versek folyamatos megjelentetésének: „Nagyon mély hatással vannak rám a gyönyörű versek, amelyeket közölnek” (*Lakatos Nella*). Nos, ígérhetjük, ez a műfaj, amit szintén a legnépszerűbb rovatok közé sorolhatunk, a jövőben sem fog hiányozni a lapból.

Ami a témajavaslatokat illeti: kolozsvári olvasónk a nemzeti érzelem és a hit kapcsolatáról olvasna anyagokat. Szilágysági olvasónk és *Kovács Éva*, mezőtelki hűséges le-vélírónk gyermekekhez szóló témákat javasol. *Turuczko Erzsébet* az első világháborút

nagyon színvonalas lett a lap”. „Évről-évre észrevehető a lap fejlődése” (*Kálmány Anna*). A nagyváradi *Antal Julianna* gratulál a „tartalmasabb és olvasmányosabb laphoz”. Családi tragédiái közepette lelki erőt merít lapunkból szilágysági olvasónk, *özv. Domokos Józsefné*. A Szatmár megyei *Gardó Rozália* is vigasztalást nyer a Harangszóból, mindig várva a friss szám megjelenését. A koltói *Szász Erika* igazi lelki feltöltődésként éli meg a lapszámok végigolvasását.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik időt és fáradságot nem kímélve véleményét nyilvánítottak a lappal és szolgálatunkkal kapcsolatban. A Visszajelző lap beküldői közül egyéves előfizetésben részesült *Major Zoltán* biharszentjánosi olvasónk. Könyvcsomagban részesült *Kálmány Anna* margittai és *Lakatos Nella* nagybányai olvasónk.

Utóirat: Egy ősz folyamán tartott magyarországi protestáns médiaműhely során a szakma véleményét is volt alkalmunk meghallgatni és megfontolni lapunkkal kapcsolatban, mely örömünkre a legtöbb esetben összecsengett a fent megfogalmazott olvasói gondolatokkal.

FÁBIÁN TIBOR főszerkesztő

Radványi Károly alkotása

feldolgozó írások közlését igényli. Családi témákat, hitet erősítő bizonyágtételeket vár koltói olvasónk, egyben sokallja az eseményekről szóló beszámolókat. Kiemeli és értékeli a lapban megjelenő sorozatokat *Pázmány Angéla*, tamáshidai olvasónk, egyben a témánál maradvány gyülekezetjáró sorozatot javasol, rögtön hozzátéve: ehhez persze *Ötvös József*-kvalitású, tollú külmunkatárs, no és persze idő és útiköltség szűk-ségeltetne. *Varga Augusztina* az egyházmegyét szólítja meg, hiányolva, hogy nem mindegyikük képviselteti magát megfelelő arányban a lapban. Egyebek mellett jeles személyek bemutatását javasolja, és több írást szeretne olvasni ft. püspök úr részéről.

Sok olvasói reagálás azt is megfogalmazza, mit jelent számára az Ige közvetítésére vállalkozó református újság. A zilahi *Veres Piroska* szerint „A Harangszó azoknak is, azokért is szól, akik valamilyen okból kifolyólag nem mehetnek el a templomba”. Az ippói *Nocsis Klára* kiemeli: „sok lelki táplálékot találunk a lapban”, egy nagybányai olvasónk hozzátézi: „sokat fejlődött,

BARABÁS ZOLTÁN Apokrif

Ó, novemberi égbolt,
félárva csillagaidat
lassan felcsipegeti
a sötétség
madara.

Lent,
az üveglap alá
menekített városban
ma még a szeretet
emlékével álmodnak
a kártyavetők,
filozófusok
és ácsok.

Röggelre
már csak egyetlen,
sívár partszegély marad,
ahova a feldagályló idő
haragosan kiveti
utolsó szavainkat,
a csöndszó
és a pusztulás
igéit.

A magyar alkotmányosság története (3.)

1790–91-ben a magyar országgyűlés átalakítva megerősítette a magyar rendi alkotmányt, ezzel Magyarország függetlenségét, ami bizonyos bővítésekkel 1848. április 11-éig érvényben volt, akkor V. Ferdinánd király megerősítette, majd kihirdetésre került az alkotmányos monarchia polgári, népképviseleti alapon nyugvó alkotmánya. Az ország élére a nép által választott országgyűlésnek felelős kormány került. Magyarország egyesült Erdéllyel, és Ausztriával valójában perszonális unió fűzte össze. 1849. március 4-én I. Ferenc József osztrák császár alkotmányt oktrojált a birodalomra, amellyel Magyarország alkotmányát teljes egészében megszüntette és az országot tartományként tagolta az egységes birodalomba. Erre válaszolt Debrecenben 1849. április 14-én a Habsburg házat trónfosztottnak nyilvánító törvény (vagy inkább népgyűlési határozat), majd a Függetlenségi Nyilatkozat, ami az államforma megváltozásáról nem intézkedett, de a szabadságharc leverését megakadályozni nem tudta. 1867-re az Osztrák Birodalomra oktrojált alkotmány megbukott és I. Ferenc József császár kiegyezett Magyarországgal, a magyar alkotmányosság most már polgári formában helyre állt és a császárt királlyá koronázták. Az ezt követő dualista monarchiában törvények egész sora született a polgári társadalom kibontakozását segítve, egyúttal a hihetetlen gazdasági fejlődést előmozdítva.

1918. október végén egy budapesti háborúellenes tüntetést használt ki a Károlyi Mihály gróf vezette, magát Nemzeti Tanácsnak kinevező maroknyi csoport, amely mögött semmi törvényes támogatás nem állt, és a rendszer demokratikus berendezkedésével visszaélve (a törvényes hatalom demokratikus jogokra hivatkozva eltúrta a Nemzeti Tanács teljesen törvénytelen, demokratikus alkotmányos rendbe nem illeszkedő létezését) kezébe ragadta a hatalmat. A király hamarosan bejelentette (november 13.), hogy visszavonul a hatalom gyakorlásától. Ez nem jelentett ugyan lemondást, de államfői kötelessége teljesítésének helytelen szüneteltetését jelentette akkor, amikor igen határozottan sarkára kellett volna állnia és erő alkalmazásával rendet teremteni a háországban. Károlyi Belgrádba utazott és egy teljesen értelmetlen, terület- és jogfeladó újabb fegyverszünetet kötött egy ellenséges frontparancsnokkal, holott tudomása volt arról, hogy a Monarchia fegyverszünetét az ellenséggel Páduában viszonylag kedvező feltételekkel már megkötötték. Ellenség a Monarchia területén nem állt, hadseregünket nem győzték le. 1,2 millió katonára tért haza fegyveresen Magyarországra, azokat azonban Károlyi és mindössze tíz napig hivatalában volt Linder Béla hadügyminiszter leszereltette, mert Wilson amerikai elnöknek a háború alatt propaganda célból tett képtelen ígéreteiben bízott. November 16-án kikiáltotta a Magyar Népköztársaságot. Az

elárult és lefegyverzett Magyarországot a szomszédos országok szedett-vedett és maroknyi seregei kezdték megszállni, míg a Károlyi-kormány hátrálást parancsolt. Március 21-én Károlyi átadta a hatalmat a szociáldemokrata pártnak, az pedig átjátszotta a kommunistáknak. 1919. április 2-án megszületett Magyarország első írásba foglalt kartális alkotmánya, a Magyar Tanácsköztársaság ideiglenes alkotmánya. Ez bolsevik alkotmány volt, amit a Forradalmi Kormányzótanács oktrojált az országra, nem demokratikusan választott, alkotmányozásra fel nem jogosított szerv alkotta.

1920-ban helyreállt a törvényesség, általános titkos, a nőkre is kiterjesztett választójog alapján nemzetgyűlést választottak, amely az alkotmányosságot a lehetőségekhez képest helyreállította, illetve átalakította. Az antant hatalmak kikötötték, hogy a Habsburg ház egyetlen tagja sem lehet még ideiglenes államfő sem. Az államforma a királyság maradt, és Horthy Miklós altengernagyot, a Nemzeti Hadsereg fővezérét választották kormányzóvá. Ezt az antant is tudomásul vette. A trianoni béke megkötése után a király ugyan kétszer is hazatért, de a szomszédos országok háborúval és Csonka-Magyarország megszállásával fenyegettek, ha a kormányzó átadja a hatalmat a királynak. Ezért a kormányzó az ország érdekeire hivatkozva nem adta át a hatalmat a királynak. 1921-ben a Habsburg házat a nemzetgyűlés megfosztotta a magyar trónról, de az ország továbbra is királyság maradt.

1944. március 19-én német csapatok szállták meg Magyarországot, mert tudomásukra jutott, hogy Magyarország ki akar lépni a velük kényszerű szövetségben vívott háborúból. Ettől kezdve az ország elvesztette szuverenitását. A német megszállás után szovjet megszállás következett. 1945-ben eltörlik a királyságot, és köztársasággá nyilvánítják Magyarországot. 1949. augusztus 20-án a kommunista többségű országgyűlés elfogadja a XX. törvénycikket, a Magyar Népköztársaság Alkotmányáról. Ez is oktrojált kartális alkotmány, valójában a szovjet alkotmány fordítása, amit nem szabadon választott országgyűlés fogadott el. Ez maradt érvényben 1989-ben is némi változtatással, mikor október 23-án kikiáltották egy szintén nem szabadon választott országgyűlés határozata alapján, egy demokratikus úton fel nem hatalmazott ún. Nemzeti Kerekasztal döntésére támaszkodva a Magyar Köztársaságot. Az utolsó megszálló szovjet katonára 1991. júniusában hagyta el az országot, mégis ez az ideiglenesnek nevezett alkotmány maradt érvényben bizonyos toldozgatásokkal egészen 2011-ig, amikor szabadon választott országgyűlés, kétharmados többséggel megalkotta és elfogadta az ezerszázéves keresztényen alapon nyugvó Magyarország Alaptörvényét. (Vége)

CSONHÁNY JÁNOS

JOSEPH CAMPBELL

Öregasszony

*Mint fehér gyertya
az oltár felett,
oly szép az arc
ha megöregedett.*

*Mint téli nap huny
szépen, komolyan,
évei múltán
az asszony is olyan.*

*Magzata messze.
S bent a gondolat
– mint lassu víz
bedőlt malom alatt.*

(Dsida Jenő fordítása)

ÖREGSÉG

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

múltunk eseményeivel, olyan „mérleg-készítés”, amely felmutatja a nyereség és veszteség oldalainak adatait. A hálaadás és a köszönet kifejezése mellett, a bűnbánatnak és a jóvátételnek alkalma is az öregség.

Az öregség szépségéről, értékeiről, veszteségeiről és méltóságáról szól a költő (Joseph Campbell: Öregasszony) csodálatos szimbolikával. Képeinek mélységes tartalma, az élet misztériumára utal. Az öreg, oltáron levő gyertya, amely egy életlen át világított, az önmegvalósítás profán útját járva is, szakrális zónákat érintett, most pedig teljesen beletagozódott abba, Isten közelébe került, zavartalan közelségét érzi állandó közösségben. Most, a bágyadt téli napfényhez hasonló az élete, amely egykor az érlelő nyár hevé sugározta bőségesen, önzetlenül. Most, bedőlt malomhoz hasonlít, egykor örlődve is „lisztet örlött”, és az életet tápláló „kenyér” alapanyagát helyezte környezetének asztalára. Ezek az értékek nem vesztek el a múltban, mert a jövőndőt építették láthatatlanul.

A józanul és a hit szempontjából nézett öregség új értékrendet tár elénk. Így az öregséget természetesnek láthatjuk, valóban kegyelmi időnek, Istenünknek, a mi Atyánknak ajándékaként. Ebben a látásban eltűnik a dermesztő magány érzése, minden keserűség, zúgolódás, félelem, vád érzése. Marad az a bizonyosság, hogy életünk ideje a hatalmas Úr és irgalmas Atya kezében van. Szívünkben pedig felkapad a diadalmas hitvallás: „Ha elfogytokzik is testem és szívem: szívemnek kősziklája és az én örökségem te vagy, óh Isten, mindörökké!” (Zsolt 73,26).

IX. PRESBITERI KONFERENCIA SÓLYOMKÖVÁRON

A tevékeny keresztyén élet

Napos szeptemberi időben gyűltek össze a Szilágysomlyói Egyházmegye presbiterei Solyomkőváron, a hagyományos őszi konferenciára. A megnyitó istentiszteleten *Lukács József* püspökhelyettes hirdette Isten Igéjét a 2Thessz 3,1-5 alapján. A tevékeny keresztyén életre hívta fel figyelmünket. Az első században élő keresztyének annyira hittek Jézus korai visszajövetelében, hogy már-már tétlenül, semmittevően éltek mindennapjaikat. De ugyanez a semmittevés, gyümölcssterms nélküli keresztyén élet veszélyeztetni mai egyházunkat is. Egyesek már úgy tekintenek egyházunkra, mint egy szolgáltatást végző intézményre. Ünnepelni akarnak, de Jézus nélkül. Imádkozzunk egyházunkért, családjunkért, gyülekezeteinkért, egymásért, hogy a szolgálatban ne lankadjunk meg, és Isten Lelke által erőnk megújuljon.

A köszöntések sorában előbb *Tóth András*, a Presbiteri Szövetség elnöke üdvözölte a megjelent vendégeket, előadókat és a presbitereket. Majd *Székely Csaba*, egyházmegyei főgondnok a tanulás fontosságáról szökött, hiszen a megfelelő szolgálathoz megfelelő tudást és bölcsességet kell szerezni. Növekedni kell a kegyelemben és a Jézus Krisztus ismeretében ahhoz, hogy előjárói hivatásunkat minél jobban betölthessük.

Ezután került sor a konferencia első előadására, amit *Fekete Károly*, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora tartott a 450 éves Heidelbergi Kátéről. Hitvallásunk kialakulásának történetét kíséreltük figyelemmel 1518-tól kezdődően egészen megjelenéséig, 1563-ig. Megtudtuk többek között, hogy Ursinus Zakariás és Olevianus Gáspár mellett német tudósok, teológusok egész sora dolgozott azon, hogy egy olyan hitvédő iratot állítsanak össze a református egyház számára, amely bibliai alapokon nyugszik. A kérdés-feleletek összefoglalták a Szentírás üzenetét, és így mindenki által elfogadott lett a református egyház. Amikor 1563-ban a Heidelbergi Káté megszületett, négy célt szolgált: az ifjak oktatásának és nevelésének eszköze volt; útmutató volt a lelkipásztorok számára a prédikációra való felkészülésben; a vasárnapi istentiszteleti rendtartás (liturgia) része volt: 9 vasárnapon át beosztva fel kellett olvasni mind a 129 kérdést és feleletet, hogy a gyülekezet soha ne feledje el; a gyülekezet számára tanító, nevelő eszköz volt; ezért a vasárnap délutáni istentiszteleten a kátét magyarázták a lelkipásztorok.

Az előadó személyes vallomásként elmondta, hogy igazi keresztyénné a Biblia által lett, de azon belül igazi reformátussá csak a Heidelbergi Káté által tudott lenni. Ezért ajánlotta mindannyiunk figyelmébe a Káté rendszeres olvasását, tanulmányozását.

Szünet után következett a konferencia második előadása, amit *Horváth József*, sar-

masági történelemtanár tartott a magyar nemzet- és küldetésstudatról, azon belül a Szent Korona rejtélyéről. Előadásából kitént, hogy elkötelezetten hisz abban, hogy a magyarságnak sorsa és küldetése van a Kárpát-medencében. Az ősmagyarok küldetés-tudatában már ott volt az egy és igaz Istenbe vetett hit.

Solyomkővári konferencia. A magyarságnak sorsa és küldetése van a Kárpát-medencében

A Magyar Királyság megalakulásával, Szent István megkoronázásával ez a nemzet- és küldetésstudat tovább erősödött. A Szent Korona az egységes nemzet jelképe lett, minden magyar keresztyénnak hinnie és éreznie kell ennek a misztériumnak az erejét. Ebben még a középkor két hitharcosa, az egymás ellen viaskodó katolikus Pázmány Péter és a református Bethlen Gábor is egyetértett. A Szent Koronának összetartó ereje van, az egységes nemzet-hez való tartozást erősíti a magyarokban. A magyarok mindig is hittek abban, hogy a koronát Istentől kapta az ország egy meghatározott küldetéssel és céllal. A szabadság, a védelem, az egyenrangúság és a méltóság jelképe lett minden nemzedék számára. Ragaszkodnunk kell ősi hagyományainkhoz, értékeinkhez, ereklyéinkhez, hiszen ezekben van nemzetünk jövője.

Ezt követően a sarmasági ifjúsági csoport, *Püskök József Attila* lelkipásztor vezetésével, zenés előadással örvendeztetett meg bennünket. A dalok között voltak hiterősítő és hitmélyítő énekek ugyanúgy, mint a nemzetudatot erősítő dalok. Ezek hallgatása közben mindenki megerősödött az a bizonyosság, hogy jó érzés református keresztyénné és egyben magyarnak is lenni. Isten gondviselő szeretete tartott meg bennünket mindaddig keresztyénné és magyarnak, és ezt a két értéket öröznünk kell és továbbadnunk a következő nemzedéknek.

Ezúton köszönjük minden szervezőnek, segítőnek és résztvevőnek, hogy Solyomkőváron ez alkalommal is tartalmas és lélekemelő napot tölthettünk el.

✿ **LÉLEKMENTÉS, MÉSZÁROS JÁNOS ELEK SZOLGÁLATA ÁLTAL.** Különleges élményben volt része a szatmár-németi református templomot megtöltő gyülekezetnek szeptember 22-én, *Mészáros János Elek* koncertjén. A Világíts TV egyéves születésnapján mintegy nyolcszáz ember ünnepelt. *Rácz Ervin*, a műsor szerkesztője abbéli reményét fejezte ki, hogy az igazi csillag miatt telt meg a templom, hiszen Jézus mindenütt jelen van, ahol az Ő nevében gyűlnek össze. *Kovács Sándor* esperes igeolvasása és imádsága bátorított az istentisztelet elején. A *Higyed Gyöngyi* által vezetett kórusok, a Szatmári Egyházmegye lelkipásztorkórusa és a Szatmárnémeti Református Gimnázium gyermekkórusa, valamint *Rédai Ádám* és *Higyed János Bence* fiatal művészek adták meg a zenei alaphangot.

Mészáros János Elek őszinteségével nyugtázta le a Csillag születik zsűrijét és a közönség szívéhez közelállónak tekintette minden produkcióját. Az alcsúti presbiter, mindenféle sztárallúrt hanyagolva, a maga nemes egyszerűségével lépett a templom úrasztala elé. Mit keres egy presbiter a kereskedelmi televízió tehetségkutatójában? Szolgál, értéket visz, és Isten igéjét hirdeti egy olyan helyen, ahol nem ez a megszokott, de szükség van rá – tisztázta rögtön. Amúgy civil életben mezőgazdászként tevékenykedik és a Székesfehérvári Földhivatalnál dolgozik, egyedül a hétvégei lettek pörgősebbek. Templomokban szívesen lép fel, annál is inkább, mert ott a lélek elcsendesedik és kinyílik a szíve az énekek által hordozott üzenetekre.

Sipos Miklós házigazda lelkipásztor mondott köszönetet a percekig tartó vastaps után és megerősítette a református presbitert abban, hogy bátran végezze tovább ezt az áldásos szolgálatot. Szem nem maradt szárazon, igazi lélekmentés volt!

RÁCZ ERVIN

Az alcsúti presbiter

✿ **MÁSODIK ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPELTE A HARANGSZÓ RÁDIÓ.** Szólt az evangélium lendületes, friss, modern zenén és hirdetett Igén keresztül a Szatmári Református Gimnázium udvarán, a *Harangszó Rádió* két éves évfordulója alkalmából. *Rácz Ervin* erdői lelkipásztor üdvözölte a megjelenteket, majd elmondta, hogy a *Csak Róla szól* nevezetű rendezvény nem egy egyszerű reklámszöveg, hanem arra szeretne rá-

mutatni, hogy a refsztatmar.eu honlap, a Harangszó rádióműsor és a Világíts tévéműsor nem emberek magamutatásáról tanuskodik, hanem mindig, minden időben a Megváltóra szegezi a figyelmet. *Kánya Zsolt Attila* kerületi ifjúsági előadó, *Csúry István* püspök üdvözlését átadva, igei köszöntővel nyitotta meg az eseményt.

Az est első zenei produkciójaként a Tárlentum együttes tett biznyságot. *Márton Előd*, az erdélyi IKE utazótitkára evangelizált a rendezvény igéje alapján: „Akik szeretnek, legyenek olyanok, mint a kelő Nap az ő erejében.” (Bír 5,31) A kolozsvári Pont együttes lelkes és szívből jövő énekei arra bátorítottak mindenkit, hogy legyenek Krisztus jó katonái. Ezt követően *Ghitea-Szabó József Levente*, a nagyváradi stúdió vezetője hálaadó imádságot mondott. A Helyes Beat zenekar Budapestről érkeztek és igazán jó hangulatot hoztak a Refi udvarára. Nincs más Isten! – énekelték dinamikusan, fiatalosan, lendületesen.

RÁCZ ERVIN

✿ SKÓT EGYHÁZI KÜLDÖTTSEG A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKEN. Szeptember 18-án a Skót Egyház – Church of Scotland – magas rangú küldöttsége tett látogatást a Királyhágómelléki Református Egyházkerületben (KRE). A delegációt református testvéregyházunk elöljárója, *Lorna Hood* moderátor-asszony vezette. A testvéri kapcsolatok elmélyítését célzó látogatásra *Ian Alexander*, a Skót Egyház nemzetközi kapcsolatait irányító Világmissziós Tanács főtájkára, *Finlay Mackenzie* külmissziós projektmenedzser és *Seonag Mackinnon* sajtósóvivő kísértte el a moderátort.

Csúry István püspök, *Dénes István Lukács* generális direktor és *Antal János* előadótanácsos Élesden, az egyházkerület „keleti kapujában” fogadták a Kolozsvár felől érkező vendégeket. A megbeszélések rendjén a skót testvéregyház átfogó tájékoztatást kapott az Egyházkerület társadalmi szolgáltatásáról, a gyülekezetek mindennapjairól, illetve a szeretetszolgálati kezdeményezésekről. *Csúry István* püspök a református kórház tervéről is beszámolt, egyúttal korszerű orvosi gépek beszerzéséhez kérte testvéregyházunk segítségét. Az élesdi református gyermekotthon meglátogatásakor a Skót Egyház küldöttsége szakmai és anyagi segítségnyújtást ígért a királyhágómelléki szeretetszolgálati tevékenység megerősítéséhez – közli a KRE Tájékoztatói Szolgálat.

✿ KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI DIAKÓNIAI KONFERENCIA. Szeptember közepén a Királyhágómelléki Egyházkerület kebelében működő Lámpás Alapítvány szervezésében sor került az Egyházkerület területén működő diakóniai tevékenységet végző alapítványok éves konferenciájára. külföldi vendégeink voltak: *Bernrd Roters* lelkipásztor, aki a Diakonisches Werk der Evangelisch-Reformierten Kirche in Deutschland szerve-

zetet képviselte, valamint *Rainer Tyrakowski-Freese*, aki a Rheinland területéhez tartozó Moers-i Diakonisches Werk igazgatója, és *Reinhild Freese*, a Moers-i Diakonisches Werk munkatársa. A hollandiai támogatókat *Daray Attila*, a hollandiai Dorcas alapítvány romániai ügyvezető igazgatója képviselte.

A konferencia ft. *Csúry István* püspök igei bevezetőjével és áldáskérésével kezdődött. Célunk az volt, hogy közösen tekintsünk vissza az eltelt 20 évre, valamint közösen tervezzünk az előttünk álló évtizedre. A Lámpás Alapítvány ernyőszervezet, valamint érdekképviseleti szervezet az Egyházkerület területén működő diakóniai alapítványok, gyülekezeti diakóniai szervezetek számára.

Ahhoz, hogy a külföldi vendégek helyzetképet nyerjenek arról, hogy milyen körülmények között is működik vagy működhetnek a kisebbségi egyházak diakóniai tevékenységei, felkértük *Szánthó Ilákit*, a Bihar megyei Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szakfelügyelőjét, hogy mutassa be hazánk szociális térképét. A Diakónia Keresztyén Alapítvány Nagyvárad Fiókszervezetének ügyvezető igazgatója, *Lőrincz Andrea*, a partiumi szociális szükségletekről adott tájékoztatást.

VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT szervező, missziói előadótanácsos

✿ EGYHÁZKÖZI NYILATKOZAT VEREPATAKRÓL. Erdélyi magyar történelmi egyházaink határozottan ellenzik a „Roşia Montană Gold Corporation” verespataki bányaprojektjét és Románia kormányának célirányos törvénytervezetét, amely az alkotmány és a hatályos jogszabályok ellenében lehetővé tenné ennek megvalósítását. Egyházaink közös elvi álláspontját tíz évvel ezelőtt kifejeztük, és azt változatlanul fenntartjuk. Természeti környezetünket Isten teremtette, épített és másfajta kulturális örökségünket a környéken élő mindenkori emberek hozták létre utódaik számára. Felszólítjuk a kormányt, hogy vonja vissza a kifogásolt kezdeményezését! Amennyiben erre nem kerül sor, akkor felkérjük Románia parlamentjének tagjait, hogy az üggyöntő szavazáskor utasítsák el ezt a törvénytervezetet.

2013. szeptember 16. *Jakubinyi György*, a Gyulafehérvári Római Katolikus Főegyház-megye érseke, *Kató Béla*, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke, *Bálint Bencczédi Ferenc*, a Magyar Unitárius Egyház püspöke, *Csúry István*, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke, *Schönberger Jenő*, a Szatmári Római Katolikus Egyház-megye püspöke, *Böcskei László*, a Nagyvárad Római Katolikus Egyház-megye püspöke, *Adorjáni Dezső Zoltán*, a Romániai Evangélikus–Lutheránus Egyház püspöke.

✿ ÜNNEPI ISTENTISZTELET A 200 ÉVES BOROSSEBESI TEMPLOMBAN. Szeptember első szombatján ünnepelő gyülekezettel telt meg a borossebesi református templom, amely kétszáz esztendeje hirdeti

a maroknyi közösségnek a hit és a nemzeti öntudat megmaradásának fontosságát. Az ünnepi alkalomra a templom belsejét is sikerült felújítani, amelyben ez alkalommal egy emléktáblát is lelepleztek. Az istentisztelet igei szolgálatát a 2Thessz 3,1-5 versei alapján *Csúry István* püspök végezte. Az ágyai fiatalok csoportja verses-énekes műsorral kedveskedett. A köszöntések rendjén *Prém Imre Csaba* helyi lelkipásztor után szót kapott *Bognár Levente*, Arad alpolgármestere, *Módi József* esperes és *Fejes Gheorghe* Borossebes polgármestere.

LŐRINCZ LÓRÁND-PÉTER

Kétszáz éves a borossebesi református templom

✿ JUBILÁLÓ KONFIRMÁLÓK SZILÁGYBALLÁN. Második alkalommal hívta össze a szilágyballai református templom harangja azokat a híveket, akik egykori konfirmációi fogadalmukat szándékozták megerősíteni, és azokat, akik együtt akartak ünnepelni ezen a szép és felemelő napon az ünnepeltekkel. Az elmúlt év első alkalommal megrendezett találkozója után, idén, a 20 évvel ezelőtti konfirmálók mellett, a 40 évvel ezelőtti konfirmáltakkal bővítettük az ünnepeltek számát. Az alkalomra szeptember 1-jén a délelőtti istentisztelet keretében került sor. *Boros Árpád* lelkipásztor prédikációja után, köszöntő beszédében nemcsak lelkipásztorként, de 40 éves jubilálóként is szólt a 18 résztvevőhöz. Az évtizedek során megtett út során különféle problémák, nehézségek tették próbára az Istenbe vetett hitet, bizalmat. De azok, akiket sem betegség, sem a halál nem tartott vissza attól, hogy hűségüket Istenhez és az Ő Anyaszentegyházához megvallják, hálásan emlékeznek vissza erre a ritka eseményre. Erről vall *Lóga Annamária*: „Hála van a szívünkben, hogy Istentől kaptunk lehetőséget az újabb fogadalomtételre. A hit fontosságát szeretnénk átadni a gyermekeinknek is.” Ezt erősíti meg *Ilyés Kinga Noémi* is: „A találkozó olyan események egyike volt, amely megerősíti bennünk Istenhez való tartozásunkat, amely érezteti velünk, hogy mindnyájan egy test tagjai vagyunk.”

Az ünnepeltek emléklapot, egy-egy szál virágot és a *Kálvinctsillag* nevű kiadványt vehették át. A találkozó része volt a temető-kertbe való látogatás is, ahol az elhunyt jubilálók sírjainál egy-egy szál virágot helyeztek el az egykori csoporttársak.

KÓCSIS ELLA diakónus

TALLÓZÓ

Nem a körülményeink tesznek jobb emberré

P. nem természetes úton jött a világra, orvosi indokok alapján a császármetszés mellett döntöttek az orvosok. Édesanyja csak rövid ideig szoptathatta, egy vírusos megbetegedés következménye miatt át kellett állni a tápszerre. P.-nek nagyon korán elváltak a szülei, az édesapja nem nagyon törődött vele, volt, hogy évekig feléje sem nézett. Bár P.-t megkezesztették, hittanra soha nem járt, református templomot belülről csak tizenöt évesen látott először – mondjuk ebben az is közrejátszhat, hogy katolikus vidékről származik.

P. panelházban nőtt fel, lakótelepen, a nyarakat, hétvégeket más fiatalokkal együtt a ház előtt töltötte, szerette a kemény zenét, sőt még fülbevalója, hosszú haja is volt pár évig, pedig fiú. P. világi általános iskolában, világi gimnáziumban tanult.

Mi lehet P.-vel most, harmincas éveinek közepe felé tartva? Borítékolható a tönkrement élet, a kallódás, már ha nem lett tömeg- vagy öngyilkos – ha azt vesszük alapul, amit általában ezekről a tényezőkről hallunk és olvasunk különböző egyházi fórumokon, nem sok jót várhatunk.

Ha P.-t megkérdezzük, furcsa dolgokat fog mondani. Igen, ő is olvasott már arról, hogy neki a születési és csecsemőkori körülményei miatt gondban kellene lennie az édesanyjával, egyáltalán a szeretetre való képességével, de köszöni szépen, ez mindig rendben volt – édesanyja hozzáállása, biztonsága miatt. Igen, nehéz dolog apa nélkül felnőni, de ő legalább felnőttkora küszöbén erre ráébredt, és sokat dolgozott azért, hogy ezt ki tudja küszöbölni. P. egyébként heteroszexuális, stabil párkapcsolatban élő ember, aki komolyan és tudatosan készül a házasságára – ezt még nem mondtam.

P. keresztyén lett, már tíz éve lelkész. Múltjára pedig úgy tekint vissza, hogy az rengeteg örömmel

járt, nem kell szégyenkeznie, sem sajnálatot kiváltania. Persze, problémák is voltak, küzdeni is kellett. De kinek nem? Bár hitoktatásban nem részesült, és csak később került be egy gyülekezetbe, ahol nem a halálfejes pólóval és a hosszú hajjal törődtek, hanem egy életet kutató fiatal látta benne, P. maga döntött a konfirmáció mellett. A gyülekezet ifjúsági körébe amúgy az egyik panelházi barátja vitte el, és mentek a többiek is vele együtt.

Tanulság? Az egyik, hogy vigyázzunk az általánosításokkal. Igen, okozhat gondot ilyen körülmények között felnőni, lehetett volna jobban is, de nem univerzális, ráadásul sértő.

P. többször hallgatott mosolygva vagy megrendülten egyházi embereket, akik panelpromóztak, legyintettek valakire, hogy azért ilyen javíthatatlan, mert elváltak a szülei, hogy nem lesz ebből a gyerekből semmi, mert nem a templom mellett nőtt fel. Mondták ezt P.-nek, nem tudva, hogy ezzel róla is ítéletet mondanak.

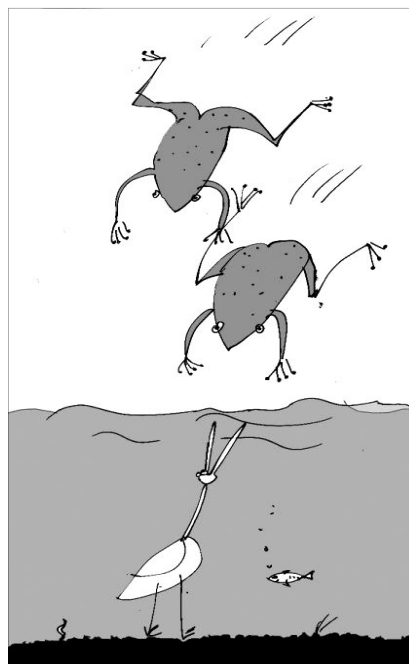
Van azonban még valami, és talán ez a legfontosabb. P. is jól tudja, hogy Isten nélkül most akár egy szeretetre képtelen roncs is lehetne, alkoholfüggő, akár tömeg- vagy öngyilkos. Az, hogy nem ez történt, hogy olyan anyát, testvért, barátokat, gyülekezetet kapott maga mellé, akik ellenkezőleg hatottak – az kegyelem. De ugyanez kegyelem akkor is, ha valaki egy tisztas polgári keresztyén családból jön, úgy, hogy ismeri a parókia minden fűszálát.

Tudom, P. is szeretett volna egy normális apát, vagy jó lett volna, ha a gyülekezet szerepet játszik már kora gyermekkorától az életében. De nem a körülményeink tesznek jobb emberekké, hanem a minket megváltó és megszentelő Isten.

Legyen bármilyen is egy ember élete, az „Isten mindig nagyobb”. (*Parókia.hu/közösség*)

BELLA PÉTER

FIRKA

Kamikaze

Adorjáni László karikatúrája

GONDOLAT-JEL

Köztetszés

A sikerhez hasonló vágyunk a köztetszés elnyerése. Hajszálfinom különbség van a siker és a köztetszés között. Mindkettő kiszámíthatatlan, szeszélyes és pusztító. Mindkettőt a többiek véleménye teremti meg, azoké, akik előtt fontosak akarunk lenni. De míg a csillogó sikert a többi ember irigysége, addig a köztetszést a többi ember haszontalansága adja. Az arat köztetszést, aki valamilyen módon ad valamit a többieknek. Néha hasznosat, sokszor haszontalant. A köztetszés megszerzése önpusztító dolog. A köztetszés az egyéniség, a kiválóság végét jelzi. Azért, mert a köztetszést kiváló ember a köz tetszése szerint szól vagy cselekszik, ami ritka esetektől eltekintve szűk látókörű, alantas és pillanatnyi. A világ azt akarja, hogy becsapják, ezért aztán mindig vannak olyanok, akik be is csapják. Az igazi érték ritkán arat köztetszést. Azért, mert az igazi érték mindig a rendre törekszik, a rend pedig a magunk valóságában mutat minket: annak, akik vagyunk, nem annak, akinek látszani szeretnénk.

VISKY ISTVÁN

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Főszerkesztő: Fábian Tibor. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Korrekktor:** Oroszi Kálmán. **Külmunkatársak:** Balázsné Kiss Csilla, Csohány János, Kupán Árpád, Lőrincz Lóránd-Péter, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovici (Szilágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0259-416067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, www.harangszo.blogspot.com. **Nyomda:** Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám Sajtóháza. **Felelős vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkes hivatalkon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közzéje. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.